

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keверberg 54, Amsterdam-Z.

Oppericht 1 Januari 1881

NATUURGENEESWIJZE

In ons meinummer hebben wij een groot deel van de inhoud weergegeven van een radio-uitzending van Tros-keerpunt, op 28 april gehouden, waarin onze voorzitter, dokter A. P. N. de Groot discussieerde met een medicus die de natuurgeneeswijze toepast, de heer Kunst.

Bij een dergelijke uitzending moet wel voorop worden gesteld, dat het de programma-makers minder gaat om het onderwerp als wel om een boeiende uitzending. Wanneer men er bijvoorbeeld niet in was geslaagd om een tegenstander van de natuurgeneeswijze te vinden (het had moeite gekost, bekende de presentatrice) is het maar de vraag of de uitzending was doorgegaan. Het boeiende spel van voor- en tegenstanders in de „radio-ring”, met de presentatrice als een soort scheidsrechter die moet zorgen, dat niet een van de partijen te lang aan het woord blijft (dat zou de aandacht maar verslapen, vreest men!) zou zonder een tegenstander van enig formaat veel aan pittigheid inboeten.

Voor wie het niet om het spel maar om de knikkers gaat, niet om de discussie ter wille van de discussie maar om de belangen van de volksgezondheid, blijken dergelijke uitzendingen maar al te vaak zeer teleurstellend te zijn. Dat ondervond ook onze voorzitter, wiens argumentatie herhaaldelijk werd afgekapt door de presentatrice uit vrees, zo kwam het ons voor, dat de discussie zich op een terrein ging bewegen, dat de „gewone” luisteraar niet meer kon volgen. Maar het gevolg was wel, dat de hele zaak nogal eenzijdig overkwam.

Er viel overigens nog wel een winstpunt te boeken voor de voorzitter van de Vereniging tegen de Kwakzalverij. De heer Kunst gaf — dokter De Groot had hem daar tot tweemaal toe moeten pressen! — tenslotte toe dat hij ook hypermoderne, niet natuurgeneeskrachtige methoden toepaste. Eerst omzeilde hij deze vraag, door te verklaren „moderne natuurgeneeswijze” toe te passen en „obsolete methoden” niet te gebruiken. Maar daarna gaf hij toe ook uit het hedendaagse moderne medische arsenaal te putten, kennelijk naast de toepassing van de „shock-therapie” door aanwending van een geheel ander dieet, een

verandering dus van drastische aard in de levenswijze van de patiënt.

Het woord „natuurgeneeswijze” komt zo uiteraard wel wat in de lucht te hangen: in gevallen waarin de natuurgeneeswijze geen resultaat zal kunnen boeken gebruikt hij toch de door hem afgezworen — officieel gebruikelijke — hypermoderne middelen, die wél succes opleveren in deze verloren gevallen. Maar dan moet men daar ook wel publiekelijk mee voor de dag komen! Uiteraard moet worden vastgesteld dat hij met de toepassing van deze middelen naast de natuurgeneeswijze als arts gewetensvol handelt.

De belangstelling van het publiek voor natuurgeneeswijze wordt, menen wij, in niet geringe mate gestimuleerd door de — overigens zeer terecht gevoerde — acties tegen overmatig rijke maaltijden, tegen een zittend leven, tegen het roken, alles om de gevaren van een hartinfarct te voorkomen. In samenwerking met de Nederlandse Hartstichting propageert het Voorlichtingsbureau voor de voeding in Den Haag het „eet met mate en zorg voor afwisseling” en „neem wat meer beweging — iedere dag”. Ook hier wordt verandering in levenswijze bepleit en elke arts zal dit van harte onderschrijven — al kon de strijd tegen het vele roken wel eens wat meer van harte gaan! Maar moet men in deze vorm van preventie al iets zien, dat in de richting van de natuurgeneeswijze gaat? Of is het zó dat de grenzen tussen „natuurgeneeswijze” (een belast woord...) en de officiële geneeskunst vervloeien? In de praktijk blijkt ook immers een de natuurgeneeswijze toepassende arts als de heer Kunst die natuurgeneeswijze wel in sommige gevallen aan te hangen... maar lang niet in alle. En er zou al veel gewonnen zijn als men zich onthield van het etiketje „natuurgeneeskundige”.

Tenslotte nog een vraag die aan de voorlichter van het ministerie van volksgezondheid werd gesteld tijdens de uitzending van Tros-keerpunt van 28 april j.l. Het ministerie, zo luidde ongeveer het antwoord, erkende de natuurgeneeswijze als deze geneeswijze door een arts werd toegepast. Dokter De Groot heeft geen gelegenheid gehad om tijdens de uitzending op het zijn inziens essentiële punt van de vraagstelling in te gaan.

Een arts is, door het behalen van zijn

bevoegdheid gerechtigd die vorm van geneeskunst toe te passen, die hij naar eer en geweten meent te moeten doen. De vraag ging er om of een bepaalde behandelingsmethode hier te lande als zodanig was erkend. Daarmede bemoeit het ministerie van volksgezondheid zich niet. Naar het oordeel van de voorzitter van de Vereniging tegen de Kwakzalverij zeer ten nadele van de volksgezondheid. Het gebruik van diverse „alternatieve geneesmethoden” — en dat is volgens dokter De Groot een principieel gebrek in onze wetgeving — wordt door het ministerie van volksgezondheid niet „erkend” of „afgewezen”, zoals wel het geval is met geneesmiddelen. Als nu een would-be „alternatieve” behandeling door slechts tien van de duizenden behandelende artsen wordt gebruikt, moet, nuchter gesproken, aldus dokter De Groot, die behandeling als niet erkend worden afgewezen. Het betekent immers, dat de moderne inzichten betere middelen en methoden hebben opgeleverd. Tot het duidelijk maken van al deze bezwaren is er door de wijze, waarop de Tros-uitzending metterdaad werd gepresenteerd, helaas géén gelegenheid geweest.

Resultaat: het publiek kreeg misschien wel een boeiende uitzending te horen, levendig met veel afwisseling, maar werd er in feite nauwelijks een snars wijzer van.

Bijwerking van Eraldin

HET GENEESMIDDEL ERALDIN, dat wordt toegepast bij of na hartinfarct, blijkt bijwerkingen te hebben. Deze zijn eerst thans als zodanig onderkend, omdat ernstige complicaties zich zelfs na langdurig gebruik maar bij een klein aantal patiënten hebben voorgedaan. Het College ter beoordeling van verpakte geneesmiddelen heeft besloten, zulks in overleg met de fabrikant van Eraldin, ICI, dat het voortaan alleen maar kortstondig mag worden toegepast. Het aantal mensen in ons land, dat dit geneesmiddel gebruikt wordt op 30.000 geschat. Het is hier te lande het meest voorgeschreven geneesmiddel voor degenen, die een hartinfarct hebben of gehad hebben. Sinds enkele maanden bestaan aanwijzingen dat het geneesmiddel meestal na langdurig gebruik leidt tot bepaalde bijwerkingen, zoals huid- en oogafwijkingen en maagklachten.

Wetenschappelijk niet-verantwoorde gezondheidsbemoeyenis is KWAKZALVERIJ

Onbevoegde acupuncturisten zijn bevreesd voor pottenkijkers

HET FEIT DAT eind januari de Rotterdamse politie proces-verbaal heeft opgemaakt tegen de 42-jarige acupuncturist Martinus Nieuwlands uit Tilburg wegens het onbevoegd uitoefenen der geneeskunst (zie ons maartnummer, blz. 9 van deze jaargang) heeft de paladijnen van de acupunctuur wel even aan het denken gezet. De Haagse Courant wist dezer dagen te berichten, dat het Staatstoezicht op de volksgezondheid op het punt staat eens een kijkje te nemen bij de eerste acupunctuurklinik die in Haarlem is geopend.

IN DE HAARLEMSE kliniek werken twintig gevorderde cursisten (geen artsen) van The Anglo Dutch College of acupuncture, die een acupunctuur-opleiding geeft in Amsterdam maar een vertakking is van de NWP te Hilversum. De directeur van de NWP, de heer K. T. van der Plaats, is dan ook directeur van The Anglo Dutch College of Acupuncture. In ons maartnummer hebben wij in een commentaartje uitvoerig bericht over een ANP-bericht waarin, niet zonder reclame-elementen, kond werd gedaan van de opening van de Haarlemse kliniek. Kennelijk was het ANP-bericht ontleend aan een circulaire of een communicé verspreid door de Anglo Dutch College, lees de heer Van der Plaats. Of namens de heer Van der Plaats.

Het doet dan ook wat vreemd aan in een artikel dat Madeleine Roumen in de Haagse Courant wijdde aan de Haarlemse kliniek te lezen: De directeur van de opleiding, de heer K. T. van der Plaats, is verre van gelukkig met de openbaarheid rondom de kliniek. „Wij hebben zelf al zoveel patiënten, dat er gewoon niemand meer bij kan”, zegt hij. Daarbij op de gebruikelijke wijze camouflerend, dat hij de zeer reële vrees koestert dat er zal worden ingegrepen. Immers, het zijn geen artsen die de opleiding van The Anglo Dutch College verzorgen... neen, het zijn onbevoegden; ze mogen dan uit Engeland komen maar artsen zijn het stellig niet. En hun studenten, evenmin artsen, mogen niet op patiënten worden losgelaten met hun naaldenkokers.

„Per ongeluk in het nieuws”

DE OPENING VAN de Haarlemse kliniek blijkt nu „per ongeluk” in het nieuws te zijn gekomen... „Mensen met klachten kunnen niet bij de kliniek (aan de Oosterhoutlaan 11 te Haarlem) aanbellen”. De terughoudendheid van de acupuncturisten in de Haarlemse kliniek zou ook te maken kunnen hebben met de twijfels rondom het toepassen van de acupunctuur, vermoedt Madeleine Roumen in de Haagse Courant. Men wil daarom geen pottenkijkers.

Een overzicht van het vraagstuk van de acupunctuur vonden wij in het kwartaalblad van de Federatie van door Verzekeren en medewerkers bestuurde Ziekenfondsen „Gezondheid en Ziekenfondsen”

(april 1975). Daaraan ontleen wij het volgende.

De indruk bestaat in het Westen dat de acupunctuur in China wordt beschouwd als de ideale geneesmethode. Zij werd jaren geleden in dat land in ere hersteld door de leider van de Chinese Volksrepubliek, Mao Tse-Toeng. Op één arts praktiseren in dat land op het ogenblik vijf acupuncturisten.

Als men evenwel nagaat dat de opleiding van artsen volgens de westerse geneeswijze in China nog maar zeer beperkt tot ontwikkeling is gekomen, ligt het voor de hand dat Mao met het eerherstel van de acupunctuur van de nood een deugd heeft gemaakt.

Opvallend is ook dat in China het aantal gevallen waarin bij verdovingen voor operaties gebruik wordt gemaakt van acupunctuur, blijkbaar eerder af- dan toeneemt. Zo meldde de Engelse neuroloog en China-kenner Patt Wall onlangs dat in 1973 in het belangrijkste Chinese ziekenhuis op het gebied van de acupunctuur 5200 operaties werden verricht, waarvan slechts 324 onder verdoving door middel van acupunctuur. In 1970, 1971 en 1972 was dat aantal respectievelijk 845, 395 en 350.

Ook als geneeswijze voor pijnen en kwalen wordt acupunctuur in China maar in éénderde van de gevallen toegepast.

Gevaar voor legendevorming

OVER ACUPUNCTUUR DOEN in woord en geschrift veel sterke verhalen over wonderbaarlijke genezingen de ronde.

In westerse medische kringen staat men daar over het algemeen uiterst terughoudend tegenover. Men beseft dat het gevaar van legendevorming sterk aanwezig is.

Niettemin wordt de acupunctuur ook in ons land waardevol genoeg geacht om de mogelijkheden ervan ernstig te bestuderen. Het Tweede-Kamerlid Beekmans heeft onlangs al gepleit voor de instelling van een leerstoel voor de acupunctuur aan een van onze universiteiten. Staatssecretaris Hendriks van volksgezondheid heeft die gedachte echter afgewezen, omdat er nog veel te weinig over de methode bekend is. Dat is ook de reden waarom de ziekenfondsen behandelingen volgens deze methode (nog) niet vergoeden.

Wel heeft de staatssecretaris de Gezondheidsraad gevraagd om te onderzoeken

Eerste diploma's

OP 19 APRIL j.l. is te Haarlem door de Nederlandse Artsen acupunctuur vereniging voor het eerst een diploma-uitreiking aan cursisten (allen artsen) georganiseerd. Voor het A-diploma slaagden 83 kandidaten van de 103 deelnemers. De voorzitter van de Ned. Artsen acupunctuur vereniging, de heer T. Hoekstra reikte de diploma's uit. Het A-diploma betekent dat de houder er van de voornaamste van de 1200 acupunctuurpunten kent en begrip heeft gekregen van de „wetten van de acupunctuur”. De arts C. van Rossum uit Sittard kreeg het diploma A „summa cum laude”.

welke kant we met acupunctuur op moeten.

Intussen bestaan in ons land al twee opleidingen voor acupunctuur. De ene is in Haarlem waar vijf artsen sinds oktober aan belangstellenden onderricht geven. Tot dusver hebben zich 125 cursisten gemeld. (De cursus moet men niet verwarren met de kliniek aan de Oosterhoutlaan, die met zoveel bombarie — „per ongeluk” zogenaamd — is aangekondigd. red. MtdK.).

De andere opleiding is in Amsterdam. Daar geven al drie jaar lang Britse acupuncturisten (geen artsen) les aan gemiddeld 40 mensen per cursus. Aan deze opleidingen worden geen moeilijkheden door de overheid in de weg gelegd, maar het geven van cursussen staat dan ook vrij.

Onderzoek duurt nog voort

HET MINISTERIE VAN volksgezondheid is nog bezig te onderzoeken of genezing dan wel verdoving door middel van acupunctuur in ons land toegestaan is of niet. De volksgezondheidsautoriteiten hebben wel al duidelijk gemaakt dat deze geneeskunst in ieder geval alleen door artsen mag worden toegepast. Zolang niet duidelijk is in hoeverre acupunctuur kan worden gerekend tot de normale — medisch aanvaarde — geneesmethoden, achten de ziekenfondsen zich echter niet geroepen haar in hun verstrekkingenpakket op te nemen.

Tot slot nog een waarschuwing, aldus besluit het artikel in „Gezondheid en Ziekenfondsen”. Wij zijn hier en daar publikaties tegengekomen, waarin mogelijkheden worden gegeven voor een soort doehet-zelf-acupunctuur. Daarbij worden punten van het lichaam aangegeven die, zo is bij de acupunctuur gebleken, zo gevoelig zijn dat het al voldoende is om er hard met de vingertop of nagel op te drukken teneinde bepaalde pijnen weg te nemen. Eén ding: begin vooral niet naar eigen inzicht met naalden!! U kunt daarmee bij uzelf flinke beschadiging aanrichten!

Strijker Havedings uit Eelde verklaarde patiëntje met tumor voor "genezen"

DE 39-JARIGE STAATS BRONGERS, fabrieksarbeider te Wildervank heeft aan Panorama een droef relaas gedaan over zijn wedervaren met de strijker A. H. Havedings, Legroweg 79 te Eelde, vlak naast het vliegveld. Wat is er gebeurd?

Ted van Dormolen beschreef het in den brede in Panorama. In november 1972 moest de achtjarige Laurens, de jongste uit het gezin van Staats Brongers in het academisch ziekenhuis te Groningen worden geopereerd aan een tumor in het hoofd. Na onderzoek bleek het een kwaadaardig gezwel te zijn. Kobaltbestraling volgde. Laurens keerde als een invalide naar huis, hij kon niet meer lopen, de linkerkant van de ongelukkige jongen bewoog niet zoals het behoorde. Een nieuw onderzoek volgde. De tumor bleek weer te groeien.

Thuis spande men zich erg in, met familie, vrienden en kennissen werd over het geval gepraat. De familie kreeg tientallen adressen van genezers, strijkers, zieners. Staats ging naar het ziekenhuis, naar de dokter om advies. De dokter zei: Wie beweert dat hij uw zoon kan genezen is een oplichter. Maak uzelf geen verwijten, u, Grietje en de artsen hebben gedaan wat ze konden en doen dat nog.

Elke tumor verloopt anders

VANUIT DE GEDACHTE dat God genezers stuurt ging Staats tenslotte met zijn zoon naar de strijker Havedings. Na de behandeling zei Havedings dat hij geen geld vroeg. De een geeft 5, de ander 10 een enkeling 25 gulden. „Twee jaar lang zijn we bij hem gekomen, we gaven hem zeker 20 gulden per week”, vertelde de vader aan Ted van Dormolen van Panorama. Genezer Havedings schreef levertraan, roomboter, melk van de koe, spek en spekvet voor, zoals hij dat velen voorschrijft. Het werd een lijdensweg. Laurens knapte aanvankelijk op, hij werd dikker, begon beter te bewegen, maar het overgeven bleef. „Dan gopte hij er weer alles uit”.

Een tijd lang bleef het redelijk goed gaan, bij een controle in het ziekenhuis moest men toegeven dat het inderdaad verbazingwekkend was, dat de jongen nog leefde, maar elke tumor verloopt weer anders. In december 1973 verklaarde Havedings met grote stelligheid, aldus Staats Brongers, dat de jongen genezen was. In juli 1974 zei Havedings tot de vader: „Voor de tumor hoeft u niet meer te komen, voor dat braken hoeft u maar eens in de vier weken te komen”.

Barstende koppijn

IN DECEMBER 1974 heeft de hele familie griep en ligt Laurens in bed met

barstende koppijn. Havedings wordt er bij gehaald. „Het is een kou in de kop”, zegt de strijker. „Over een paar dagen fietst uw zoon weer rond. Ik zeg u: de tumor is weg”. Op Nieuwjaarsdag sterft Laurens in het ziekenhuis. Aan de tumor zeggen de artsen.

Vader Staats is sedertdien overspannen. Hij heeft mensen opgebeld, die hij eerst vol enthousiasme naar Havedings stuurde. Een student deelt hem mee dat zijn vader wegens een verdikking aan de keel door Havedings werd behandeld. Havedings zou hebben gezegd: „Laat er niet in snijden, ik strijk het er wel uit”. De man stierf aan keelkanker. Aan een vrouw die buikkanker had schreef Havedings spek met bruine bonen, roomboter en volle melk voor. Zij stierf . . .

Strijker Havedings strijkt al vijftig jaar en zegt minstens 50.000 patiënten te hebben behandeld. Klachten heeft hij nooit gehad, zegt hij tegen de journalist die hem bezoekt en veroordelingen wegens het onbevoegd uitoefenen van de geneeskunst ook niet. „Handopleggen mag, medicijnen verstrekken niet. Dat doe ik ook niet”. Aldus de strijker van Eelde. Havedings weigert nog altijd te geloven dat de kleine Laurens is overleden aan de tumor. Hij grijpt een vergeelde medische encyclopedie en zegt: Hier staat het: griep kan leiden tot hersenvliesontsteking. Dat is met Laurens gebeurd. Maar Brongers begrijpt dat

niet. Die man is dom, bijna a-sociaal. Die man zit vol met wraak en dat is heel lelijk”.

Ernstige psychische schade

Dr. R. LE COULTRE, KINDERNEUROLOOG aan het Academisch Ziekenhuis te Groningen heeft Staats Brongers inder tijd ten sterkste afgeraden om met welke strijker dan ook in zee te gaan. Hij zei tegen Panorama: „Over het algemeen wil ik het gaan naar strijkers, magnetiseurs, kwakzalvers of hoe ze ook mogen heten niet voor honderd procent afwijzen. Bij bepaalde subjectieve klachten kunnen zij een subjectieve verbetering teweeg brengen op psychische gronden. Een soort suggestie, die ook in de medische wetenschap wordt toegepast. Zo kunnen zij, net als artsen bij chronische ziekten — dat zijn ziekten die noch minder, noch erger worden — bepaalde klachten doen verminderen. Genezen kunnen zij echter niet. Dat is althans wetenschappelijk nooit bewezen.

Bij progressieve aandoeningen, aldus nog steeds dr. Le Coultre, ziekten die alleen maar erger worden, zoals bij Laurens het geval was — is het uitgesproken gevaarlijk om naar strijkers te gaan. Deze lieden maken doorgaans misbruik van de kwetsbare situatie waarin patiënten en familie zich bevinden en geven hun een hoopvolle voorspiegeling op een genezing, die niet kan uitkomen. Ernstige psychische schade bij patiënt en familie is dan ook het gevolg, aldus dr. Le Coultre.

Schandalige GEBITSROOIERIJ eiste een dode

HET AANTAL STERFGEVALLEN als gevolg van behandeling in een tandtechnisch instituut bedraagt thans vier. De 27-jarige mevrouw G. van Delden, die uit Meppel was gekomen om zich in een dergelijke gebitsrooierij te Rotterdam van een kunstgebit te laten voorzien, is het laatste slachtoffer. Zij kwam niet bij uit de haar toegediende narcose.

De gang van zaken is in het algemeen als volgt. Dergelijke instituten laten kaartjes rondbrengen, huis aan huis, waarin zij hun diensten aanbieden. Het is super-eenvoudig. In één keer alle tanden, rot of niet, er uit en des avonds komt men thuis met een kunstgebit. „Vederlicht” wordt er soms nog bij verteld. Het is een bijzonder onverantwoordelijke manier van behandelen. Gebitten die vaak zeer wel de moeite waard zijn om te saneren worden zonder meer in de vuilnisemmer gegooid, want men trekt maar raak, er mag niets blijven staan, hup, weg er mee. Gauw een afdruk maken en als de patiënt of patiënte uit de narcose bijkomt kan het nieuwe gebit in de mond worden geplaatst. Dat naderhand de kaak van vorm verandert en het gebit

daardoor los gaat zitten, gaat „klepperen” — ach dat zal het tandtechnisch instituut een zorg zijn.

De Nederlandse Mij. tot Bevordering der Tandheelkunde voert al vele jaren een hardnekkige strijd tegen deze inrichtingen, maar tot dusverre helaas zonder veel resultaat. De tandheekundige inrichtingen hebben bevoegden in hun dienst om de narcose toe te dienen . . . maar alles geschiedt anoniem en het blijkt deksels moeilijk om de inrichtingen te vangen op het onbevoegd uitoefenen der tandheelkunde. De wet heeft het bestaan van tandheekundige inrichtingen destijds mogelijk gemaakt, waarbij het tekort aan tandartsen vermoedelijk wel een rol heeft gespeeld. Er is een nieuwe wet in de maak, maar dat is geen zaak, die een-twee-drie voor elkaar komt. Dat de vrouw uit Meppel om het leven kwam — en waarlijk niet als eerste slachtoffer — moge een aansporing zijn om snel tot een wettelijke regeling te komen die een einde maakt aan dergelijke tandenrooierijen.

GEBITSROOIERIJ

VERVOLG VAN BLZ. 23

Onlangs zond het Nieuwsblad De Bloembollenstreek te Hillegom ons een pamflet, afkomstig van het „Tandeninstituut TI 100” — een indrukwekkende naam, maar wij kunnen er geen ander commentaar op geven, dan dat wat dit tandeninstituut aanbiedt neerkomt op regelrechte gebitsrooierij. Dergelijke instituten zijn broeiesten van kwakzalverij — maar helaas weten zij zich te omgeven met kamerschermen van „bevoegden”, om deze kwakzalverij aan het oog te onttrekken.

Dit speculeren op het „dan ben ik er voor de rest van mijn leven van af” (en loop met een klepperend kunstgebitje, waardoor ik er niet mooier op wordt, mijn voedsel slechter kan kauwen en minder kan proeven) is een onverantwoordelijke vorm van „tandheelkunde”, waaraan een einde dient te worden gemaakt. Iemand die gekweld wordt door voetzorgen zet men ook het hele been niet af.

Singapore's tijgerbalsemtuin

VOORAL IN HET oosten is de tijgerbalsem beroemd geworden: kleine glazen potjes met een smeerseltje waarin „essentiële oliën”, kamfer, menthol, was, vaseline zouden voorkomen — dat alles tot het verdrijven van pijn, pukkels en wat dies meer zij. Erg oud is het middel nog niet, het werd zo'n zestig jaar geleden voor het eerst in de handel gebracht door een Chinese drogist in Rangoon. De naam vooral deed het goed — de tijger als zinnebeeld van kracht miste zijn magische uitwerking op een goed-gelovig publiek niet.

Bob Tadema Sporry heeft in het zaterdagse bijvoegsel „Erbij” van Haarlems Dagblad een boekje open gedaan over de enorme winsten, die er met tijgerbalsem zijn behaald. De portretten van de beide zoons van de Chinese drogist, Aw Boon Par en Aw Boon Haw sieren het artikel. Na de dood van hun vader verlieten de zoons Rangoon en kwamen tenslotte terecht in Singapore, „dat erg veel voordelen bood aan ondernemende lieden. Tegenwoordig zijn Singapore en tijgerbalsem synoniem”, aldus Tadema Sporry.

De broers werden rijker en rijker en als ondernemende zakenlieden begrepen ze, dat je niet alles op één kaart moet zet-

ten. Ze zochten het, zoals dat tegenwoordig in de economische rubrieken van dagbladen heet, in de „diversificatie”, ze kochten met het geld, dat ze met de (duur verkochte, want ook de prijs is een psychologische factor van belang, als het goedkoop was zou het niet goed kunnen zijn!) tijgerbalsem verdienden dagbladen, richtten banken op, gingen in het verzekeringsbedrijf. En verdienden nog meer.

Na het overlijden van Boon Par heeft Boon Haw buiten Singapore een soort vermaakspark ingericht. Dat gebeurde in de jaren 1946-1952 en het werd een Efteling, een Disneyland in Chinese stijl, de Tijgerbalsemtuin. „De wijze lessen liggen er in kleur en beeld hoog opgetast”, verzekert ons Tadema Sporry. Zo kan men leren, dat het kwaad bestraft wordt, diefstal geen zegen brengt. De grote les van de tuin is dat de mens zijn leven lang bejaagd wordt door het kwaad en dat hij dat dient te bestrijden. In de tuin heeft het kwaad vele vormen, maar het hoofdbestanddeel wordt gevormd door aantrekkelijke dames in luchtige kledij en nog luchtiger opvattingen — uiteraard staan ze er niet in levende lijve, maar als beelden. Zoals die van twee dellen, die een brave jongeling overvallen met boze voornemens.

In de Tijgerbalsemtuin zijn ook beelden van grote mensen, die de mensheid dienden, zoals Confucius en de Chinese dokter Lee Sze Tzen (1518-1593) die de zieken in de periode van de Ming-dynastie van hun kwalen probeerden te verlossen. De uitvinders van de tijgerbalsem worden geëerd in een hoge stenen obelisk in een hoekje van de grote tuin, die gratis toegankelijk is. Aan de top van de obelisk zijn de portretten in bronzen reliëfs te zien van de Chinese drogist en zijn vrouw. Hun roem wordt met gouden letters vermeld. Alles ter ere van de tijgerbalsem.

Pseudo-chirurg veroordeeld

EEN NEDERLANDER, DIE zich voor „neuro-chirurg” uitgaf in België, de 31-jarige Hubert van D. is door de correctionele rechtbank te Gent tot een jaar gevangenisstraf veroordeeld. De veroordeling geschiedde bij verstek.

Van D. had het hoog in de bol zitten. Hij gaf zich uit als prof. dr. Hubert baron van D. en maakte er een gewoonte van om Gentse klinieken binnen te dringen, om er onder meer operaties bij te wonen. Hij droeg dan een witte doktersjas. Met

een uitgebreid medische vocabulaire maakte hij indruk op de Belgische medici.

Hubert van D. bestelde in Gent schilderijen, die hij nooit betaalde en hij belde uit een Gentse kliniek een garagehouder op met de boodschap dat hij terstond een snelle wagen nodig had. Zijn auto was door een assistent in de prak gereden en hij moest zo nodig naar Antwerpen om een oog-operatie uit te voeren op de zoon van de Nederlandse minister Van Agt. De autohandelaar betaalde ook nog een goede maaltijd omdat de „chirurg” zijn cheques vergeten had. Van D. werd later in Tilburg aangehouden, waar hij ook onder een medische vermomming allerlei oplichterijen pleegde. Als „Huub van Tuijll van Serooskerken” probeerde hij in Nederland aan de kost te komen. (Zie ons maartnummer, blz. 10).

Vereniging had klein tekort

DE VERENIGING TEGEN de Kwakzalverij had, zo blijkt uit het financieel overzicht van de penningmeester, de heer L. Brest, een klein tekort. De staat van baten en lasten over 1974 volgt hieronder:

	LASTEN	BATEN
Contributies		f 7644.30
Abonnementen		„ 138.—
Maandblad	f 9112.86	
Diverse kosten	„ 6.91	
Incassokosten	„ 155.20	
Kleine kas	„ 12.70	
Rente		„ 1316.96
Nadelig saldo		„ 188.41
	f 9287.67	f 9287.67

MIDDELEN

Postgiro	f 3346.58
Gemeentegiro	„ 490.68
Rijkspostspaarbank	„ 360.66
Deposito Gem. Giro	„ 725.61
Deposito RPS	„ 1234.41
Holl. Bank Unie	„ 14373.32
	f 20531.26

Amsterdam, 20 mei 1975 L. BREST

P.S. Wil de penningmeester helpen de incassokosten in elk geval te besparen en gireer uw contributie tijdig op postgiro 32237 of gemeentegiro K 1672. De contributie bedraagt nog f 10.— maar een hoger bedrag is welkom!

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, **Arts** te Hilversum, **Voorzitter**; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, **Secretaresse**; L. Brest te Amsterdam, **Penningmeester**; Mr. J. E. Goudsmit, **Kantonrechter** b.d. te Haarlem; P. H. A. Poll, **Dierenarts** te Zeist; Mr. J. D. van den Berg, **Vice-President Arrondissements-Rechtbank** te Arnhem; J. E. Buijer **Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid** b.d., 't Harde; P. L. Stal, **Arts** te Hilversum; J. M. de Haas, **Tandarts** te Heemstede; Mej. Drs. P. H. van Marle, **Apotheker** te 's-Gravenhage; J. Noord te Amsterdam; Adviserend bestuurslid: S. Lelie, **Arts Geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid** in Zeeland, Middelburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10.—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem. Giro K 1672.